

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2075/2015
27.04.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Биљане Драгојевић и Слађане Накић-Момировић, чланова већа, у парници тужиоца М.Ж. из Б., чији је пуномоћник С.Г., адвокат у Ч., против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, Управа граничне полиције, Полицијска станица Сечањ, коју заступа Државно правобранилаштво Републике Србије, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 806/15 од 22.06.2015. године, у седници одржаној 27.04.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 806/15 од 22.06.2015. године, као изузетно дозвољеној, применом члана 395. ЗПП.

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 806/15 од 22.06.2015. године у делу у којем је одлучено о захтеву тужиоца за исплату трошкова за исхрану у току рада и неисплаћеног регреса.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 806/15 од 22.06.2015. године и пресуда Основног суда у Зрењанину П1 бр.213/15 од 05.03.2015. године у делу у којем је одлучено о захтеву тужиоца за исплату мање плаћене накнаде за рад у време државних и верских празника, прековремени и ноћни рад са уплатом одговарајућих доприноса, као и у делу одлуке о трошковима поступка и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење у укинутом делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 бр.213/15 од 05.03.2015. године одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му по основу рада за време државних и верских празника, прековременог и ноћног рада у периоду од јуна 2008. године, закључно са мајом 2011. године, исплати појединачне месечне износе наведене у изреци првостепене пресуде са каматом од доспелости сваког износа до исплате, на име трошкова за

исхрану у току рада за период јун –децембар 2008. године, јануар 2009. године износ од по 1.000,00 динара са каматом, на име неисплаћеног регреса за годишњи одмор за 2008. годину износ од 3.000,00 динара са каматом, као и да се тужени обавезе да за тужиоца уплати припадајуће доприносе надлежним фондовима. Одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 806/15 од 22.06.2015. године, ставом првим изреке жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена, а другим ставом изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се о њој одлучи као о посебној ревизији, применом члана 395. ЗПП, због потребе уједначавања судске праксе.

Решењем Р4 83/15 од 21.09.2015. године, Апелациони суд у Новом Саду је предложио Врховном касационом суду да о ревизији тужиоца одлучи, као изузетно дозвољеној, применом члана 395. ЗПП.

Врховни касациони суд налази да је правилан став Апелационог суда у Новом Саду да су у конкретном случају испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца, применом члана 395. ЗПП, имајући у виду да је тужилац уз ревизију доставио више одлука нижестепених судова из којих произилази да су основани наводи о различитом поступању у истој правној ствари, што указује на потребу одлучивања о ревизији, као изузетно дозвољеној, ради уједначавања судске праксе, из којих разлога је и одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04 и 111/09), који се у конкретном случају примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП, па је нашао да је ревизија делимично неоснована и делимично основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према до сада утврђеном чињеничном стању, тужилац је у спорном периоду био запослен код тужене на пословима ... са платом одређеном Правилником о платама запослених у МУП-у од 26.06.2006. године и Правилником о изменама тог правилника од 16.05.2007. године, са следећим коефицијентом: по члану 3. -10,17, по члану 4 – 6,70 и по члану 7 – 1,79, односно 1,55 до октобра 2009. године, тако да је укупан коефицијет плате тужиоца 18,66, односно 18,42 до октобра 2009. године. Коефицијент плате упоредног радника П.М., распоређене на радном месту административно-технички дактилографски послови, утврђен на исти начин је 12,84, од чега је по члану 3 утврђен коефицијет 6,68, по члану 4. - 4,61 и по члану 7. - 1,55. Оценом налаза и мишљења вештака, који је извршио упоређивање наведених коефицијента, коефицијента тужиоца и

упоредног радника, утврђено је да је укупан коефицијент тужиоца за 45,33% већи од укупног коефицијента упоредног радника. Обрачун накнаде трошкова за исхрану у току рада у спорном периоду износила би 44.616,30 динара, а регрес за коришћење годишњег одмора у утуженом периоду износио би 33.613,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања побијаном пресудом је одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату накнаде по основу тзв. нередовности у раду, као и за исплату накнаде трошкова за исхрану у току рада и неисплаћеног регреса, за које по оцени нижестепних судова нема законског основа.

Врховни касациони суд налази да се ревизијом неосновано указује да је приликом одлучивања о делу тужбеног захтева, којим је одлучено о захтеву за исплату трошкова исхране у току рада и регреса за годишњи одмор, погрешно примењено материјално право.

Наиме, у складу са чланом 1. став 2. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр.101/07), по коме се поједина права и дужности државних службеника у појединим органима могу посебним законом уредити другачије, ако то произилази из природе њихових послова, на одређивање висине плате запослених код тужене примењују се одредбе члана 146. и 147. Законом о полицији ("Службени гласник РС", бр. 101/05 и 63/09), који је био на снази у спорном утуженом периоду и подзаконски акти донети у спровођењу Закона о полицији. Наведеним прописима нису регулисане и накнаде трошкова и друга примања запослених код тужене, у које спадају између осталог и трошкови исхране у току рада и регрес за годишњи одмор. У таквој ситуацији, одређивање и постојање права на исплату ових трошкова, има места примени Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр.101/07), као посебног закона, који регулише примања државних службеника. Међутим, право на накнаду ових трошкова није изричито предвиђено ни Законом о платама државних службеника и намештеника, већ је чланом 39. само прописана могућност да се посебним колективним уговором за државне органе, могу предвидети и друга примања државних службеника, према општим прописима о раду. Дакле, државни службеници и намештеници могу имати право на исплату ове врсте трошкова само ако је то предвиђено посебним колективним уговором или другим подзаконским актом, што у конкретној ситуацији није случај, с обзиром да ни Посебни колективни уговор за државне органе („Службени гласник РС“, бр. 95/08), ни Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника („Службени гласник РС“, бр. 86/07 и 93/07), не предвиђају право запослених у државним органима на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Сагласно изнетим, судови су правилном применом материјалног права, а по оцени Врховног касационог суда, оценили да не постоји законом прописани основ за исплату ове врсте трошкова тужиоцу и тужбени захтев правилно одбили као неоснован.

Из наведених разлога, а применом члана 405. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Међутим, наводи ревизије о погрешној примени материјалног права у делу у којем је одлучено о захтеву за исплату накнаде за прековремени и ноћни рад и за рад у дане државних и верских празника су основани.

Законом о полицији ("Службени гласник РС", бр. 101/05 и 63/09), који је био на снази у спорном утуженом периоду, одређено је да се основна плата запослених код тужене, састоји од основице коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, радна места, односно послове на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност послова (члан 146. став 2. закона). Додатни коефицијент утврђен у складу са чланом 146. став 2. овог закона, применом на основицу увећава плату за 30% до 50% у односу на плате других државних службеника (члан 147. став 1), а уз сагласност Владе, за поједине категорије запослених могу се утврдити додатни коефицијенти који омогућавају увећање и за више од 50% у односу на плате других државних службеника (члан 147. став 2. истог закона). Правилником о платама запослених у МУП-у од 26.06.2006. године, одређени су додатни коефицијенти запослених.

Правилна примена наведених законских одредаба подразумева да полицајци и овлашћена службена лица запослена код тужене, почев од ступања на снагу Правилника о платама од 26.06.2006. године до 08.12.2011. године, када су ступиле на снагу измене Закона о полицији ("Службени гласник РС", 92/11), немају право на увећање плате по основу нередовности у случају да је њихова плата већ увећана 30% до 50% у односу на плате других државних службеника. Међутим, да ли је плата полицајца који има статус овлашћеног службеног лица увећана за наведени проценат, представља фактичко питање, које је потребно утврдити у сваком конкретном случају и то поређењем са платом полицајског службеника истог степена школске спреме који такође има статус овлашћеног службеног лица, али који нема нередовност у раду. При том, сама садржина одредбе члана 147. закона, указује да приликом утврђивања да ли је тужиоцу већ увећана плата по овом основу, упоредни радник не може бити државни службеник коме је у старту утврђен нижи коефицијент, по основу радног статуса – радног места и по основу разврставања у знатно нижи платни разред, како је то учињено у поступку пред нижестепеним судовима.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право, када је напред наведену околност утврдио стављањем у сразмеру коефицијента тужиоца са коефицијентом референта, коме је по основу платног разреда и радног места већ одређен знатно нижи коефицијент за обрачун плате.

Поступајући на овај начин, побијаном пресудом је о основаности овог дела тужбеног захтева одлучено уз погрешну примену материјалног права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено, па је Врховни касациони суд применом члана 407. став 2. Закона о парничном поступку одлучио као у трећем ставу изреке.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, јер зависи од одлуке о главној ствари.

У поновном поступку првостепени суд ће чињенично стање утврдити у складу са примедбама из ове одлуке, а потом правилном применом материјалног права донети нову и закониту одлуку.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**